

Պարտուպատշաճ շնորհաւորութիւններն
Ըլլալէն զկնի, երեկոյին խօսակցութիւն ազ-

գին յառաջագործութեան վրայ դառնալով, Կիլիկիոյ մէջ վարժարան բացուելու վրայ խօսք եղաւ եւ Շահնազարեանին կտակը յիշեցինք. որուն գործադրութիւնը քանի որ տարի պիտի ուշանար դրամագլուխը պէտք եղած չափին հասցնելու համար, Եւ որովհետեւ նոյն կտակին գործադրութիւնը վսեմագգաօէր Նուպար բաշային յանձնուած էր կտակարարին կողմէն. ուստի վստահութեամբ խորհուրդ տուի գեր. Ներսէս օրբազանին որ առաջարկէ նորին վսեմութեան դրամագլուխն այժմէն պահանջուած գումարին հասցնել եւ առանց չորս հինգ տարի ուշացնելու անմիջապէս վարժարանն ի Կիլիկիա հաստատել ինչպէս որ ցանկացեր էր հանգուցեալ Շահնազարեանն:

Եւ որդարեւ, ինչպէս վստահութեամբ կը յուսայի, նոյնպէս վսեմ. բաշան ընդունեց գեր. Ներսէս օրբազանին առաջարկութիւնը. բայց նոյն միջոցին Կիլիկիոյ ազգայնոց մէջ ապահովութեան դեռ կատարելապէս հաստատուած չըլլալով, արժան համարուեցաւ առ այժմ վարժարանը Պոլիս բանալ, եւ աշակերտները Կիլիկիայէն ժողովել, եւ երկու տարիէն ետքը Կիլիկիա փոխադրել նոյն վարժարանը:

Այսպէս հիմա զարմանալով կը տեսնեմ որ երկու տարին լրացաւ ու տակաւին խօսք մը չկայ վարժարանը բուն իր տեղը ի Կիլիկիա փոխադրելու. ինչպէս որ կտակարարը կամեցէր էր. ասկէց ի զատ Տիգրանեան Մըկըրտիչ վարդապետէն ալ իմացայ որ Զէյթունէն տարածողաքներէն երկու հատ միայն հագիւ մեծ դժուարութեամբ ընդունեւր են Նուպար Շահնազարեան վարժարանին մէջ. որն որ Կիլիկիոյ անուամբ կառուցեալ էր, եւ հանգուցեալ կտակարարը նոյն երկրին զարգացմանը համար կտակ ըրած էր ինչու որ գիտեր թէ Կիլիկիոյ Հայը Պոլսոյ հայէն աւելի կարօտ էր մտաւորական մշակութեան. որպէս զի իր խեղճ վիճակը կարենար բարւոքել. Ասկէց ի զատ քանի մը աղաներ ալ, որ յօժարութիւն ունին Կիլիկիոյ վիճակին մտաւորակոն մըշակութեան նպաստ ընելու. տեսնելով յիշեալ վարժարանին հոն չփոխադրուիլը կրնայ ըլլալ որ իրենք «ալ» խօսքերնին ետ առնեն. ու փնտր ազգին եւ Կիլիկիոյ աղքատաց կըլլայ:

Այս ըրատարակութիւնը ընենուս նպատակը օւրիշ բան չէ. եթէ ոչ գեր. Ներսէս Սրբազանին միտքը բերել մէջերնիս եղած խօսակցութիւնը. քանզի աղէկ կը ճանչնամ որ նորին օրբազանութեան միտքը որ տիւ եւ գիշեր Կիլիկիոյ վիճակին բարոյական եւ մտաւորական զարգացմանը վրայ կը մտածէ եւ հոգ կը տանի:

1868 փետր. 12 ի յիշգրտութեամբ.

Միքայէլ վարդապետ.

— Փետրուար 25 (մարտ 8) պու փարա ախշտը ալաթուրգա ստաթ պիրտէ Բալ էգըրիսթալ եանի ֆրանսըզ թէատ. րոսու տէրունինտէ, Մուրատեան վէ Բափայեան մեթէպէրի խայրխաճ միւլէսիսթիւնին զեքրի ճէմիլէրի իշէն պիր ալիմ զեմֆէթ քէշէտէ օլունա.

Ճաղը խաւուսունտա թարաֆըմըղտան իլան օլունմասը մաթլուպ օլունմուշ տուր:

ՅԱԽԵԼՈՒԱԾ
ԺԱՄԱՆԱԿ ՀԱՆԴԻՍԻ
Ի ԹԻԻ 134

Ի Ա Ռ Ն Ժ Ո Ղ Ո Վ Ո Յ

ՄԵԿ ՆՈՐ ԽԻՍՏ ԿԱՐԵԽՈՐ ՈՐՈՇՈՒՄԸ

Ժամանակի խմբագիրը այսօր խառն ժողովոյ հրաւիրուելով, Սերվիլէն էֆէն. տիին կողմէն ժողովոյն մէկ ուղղումը խեց, որ այս է «վարժապետ եւ խըմբագիր միանգամայն չըլլար. կամ վարժապետութիւնը պիտի թողուք եւ կամ խմբագրութիւնը. իրեւ խմբագիր ազատ էք գրելու, բայց ոչ իրեւ վարժապետ Ազգային ժողովոյն դէմ գրելու»: Ըսել ուզեց թէ իրեւ խմբագիր ազատ եմ Ազգային ժողովոյ որ եւ իցէ թերութեանց դէմ գրելու. բայց ոչ իրեւ վարժապետ. Սեր պատասխանը սա եղաւ. «ոչ տեղ եւ ո՞ր երկրի մէջ պայպիսի օրէնք մը կայ. որ վարժապետ եւ ղողը խմբագիր չկրնայ ըլլալ»: պատասխան առի. «ամէն տեղ այսպէս է ոչ եղեր. Սեր վերջին պատասխանն եղաւ. «ես ազատ եմ վարժապետ ըլլալու, եւ ազատ եմ նոյնպէս խմբագիր մնալու, զիս Ղալաթիոյ թաղական խորհուրդը վարժապետ ընդունած է, եթէ անիկա զիս պաշտօնէ դադրեցնէ, կ'ընդունիմ. դուք անոր միայն կրնաք իմացնել. Տալաւին ուրիշ ընելիք ունիք նէ, ան ալ ըրէք, որ ամբողջ ըլլայ»:

Ահա այս օրուան խառն ժողովոյ ԿԱՐԵԽՈՐ ՈՐՈՇՈՒՄԸ. զոր պարտք համարեցի հասարակութեան իմաց տալ. մեր կողմէն առ այժմ խորհրդածութիւն մը չընելով:

23 փետրվար 1868

Տիւնքի կիւն չու եօգորաքի տուրէթտէ պիր Յայտարարութիւն կէօրիւմիւշ, վէ հէր քէպին թէաճճիւպինի մուճիպ օլմուշ տուր:

Մէզգիւր Յայտարարութիւնտան աշիքեար անլաշըմագտա տըր քի, Սերվիլէն էֆէնտի ժամանակըն միւլէլիֆի փափասեան էֆէնտի չաղըրարագ, վէ, «սէնմէճիւսէ գարըն չէյլէր եաղըբօսուն, իմտի, մատամ քի սէն միլլէթ մէքթէպինտէ խըմմէթ իտէր պիր վարժապետսին, մէճիւսէ գարըն եաղմամալըսըն, էկէր եաղար իսէն վարժապետիքտէն չըգմալըսըն, հէմ վարժապետիք վէ հէմտէ զաղէթաճըլըգ իքիսի պիր եէրտէ օլունագ» տէմիշ, վէ փափասեան էֆէնտի թարաֆընտան իճապ իտէն, եանի, «պէն սէրպէսթ պիր առամըմ, հէմ զաղէթա եաղարըմ, վէ հէմտէ վարժապետիք իտէրիմ, օ սիզին գարընաճաղընը պիր չէյ տէյիլ տիր. պէնի թաղական խորհուրդ նասպ իթմիշ տիր հոճա, իսթէր իսէ Եօլ վէրիր պէնտէ կիտէրիմ, իմտի օլ պապտէ պիր տէյէ-

ճէկինիզ վար իսէ, օնա «էօյլէմէլիսինիզ» ճէվապընը վէրմիշ, վէ Սերվիլէն էֆէնտի վէ մէճիւսի սիւքիւթէ, վէ թաղական խորհուրդուն ճէլպինէ մէճպուր իյլէմիշ տիր:

Թաղական խորհուրդ պունտան սօնրա նէ ճէվապ վէրիպ վէ նէ թարիգ թուլթաճաղընը պիլմէյիզ. լաքին չու գատար սէօյլէրիզ քի, բաթրիքխանէ մէճիսինին պէօյլէ պիր վահի վէ քէնտի վաղիֆէսի խարիճինտէ օլան վէսիլէ վէ սէպէպ իլէ, տէյիլ պիր վարժապետ, իլլա պիր ժամկոչ տախի գօլտուրմաեա սէլահիյեթի եօգ տուր, վէ Գալաթա թաղական խորհուրդուն, հօշ ալալ մէմուր իթմէյիզ, էկէր քէնտի վարժապետինէ Եօլ վէրէճէք օլուր իսէ, պիւլիւք վստութիւն իթմիշ օլաճաղը աշիքեար տըր:

Հէլէ բաթրիքխանէնին, վէ ալէլիսունա Սերվիլէն էֆէնտիին պէօյլէ պիր թէքիֆէ ճէսարէթ իթմէսի, տօղրուսու ազլ ու ֆիքրէ սըղար պիր մատտէ տէյիլտիր. պու թարզ պիր հիւքմ ու էմրի անճագ պիր տէսթթ հիւքմտար եաքապիլիր. վէ չուրտսը դարալիպ նէվինտէն տիր քի, Պապըլուլի պիր առամա զաղէթաճըլըգ րուխաթը իհսան իտէր իքէն, չու եա պու ասնաթը պիրիքտէ իյլէմէյէճէքսին տէյիլ գաթան պիր եաթագ իթմէտիկի հալտէ, պիզիմ բաթրիքխանէ օրալարա գատար տախի չըգըմագտա տըր:

Ձանն իտէրիզ քի բաթրիքխանէ պու ճէսարէթի, անճագ թաղական խորհուրդարա պուեուրապիլմէսինտէն ալմըլ օլմալը տըր. հալ պու քի պունուն իլէ միւրաաղնա իրէմէզ, եանի ժամանակը քէնտիյէ գարըն եաղմագըլտան մէն իթտիքմէզ. էկէր պիր գապահաթը վար իսէ, մուհաքէմէյէ չէքէպիլիր, լաքին վարժապետիքտէն չըգարթմագ իլէ զաղէթաճընը սուս իթտիքմէզ, վէ հաթթա վարժապետիյինէ տախի գարըն կէլէմէզ. չէօյլէ քի, չայէտ թաղական խորհուրդալըն քեաֆֆէսինէ խապէր կէօնտէրէրէք փափասեան էֆէնտիյի վարժապետիքտէն րէտտ իթտիսէ տախի, մէրգումուն պիր էվ թուլթարագ, վէ պաշընա պիր թաղըմ չակիրտան թօքլաեարագ, ինատընա հէմ վարժապետիք իտիպ, վէ հէմտէ զաղէթաճընա տէվամ իտէպիլիճէկինտէ չիւքհէ եօգ տուր:

Բաթրիքխանէ մէճիսինին, վէ եախօտ Սերվիլէն էֆէնտիին պու զարագ վէ պու հիտտէթինէ սէպէպ, զանն իտէրիզ քի, 134 Նիւմէրօլու ժամանակտա տէրճ իտիլէն պիր տիգթաթօրուգ պահսը օլմալը տըր. էկէր էօյլէ իսէ ժամանակըն իյլթէ չիմտի սէօյլէտիկի թատիք օլունտու, հազը վար իմիշ տիմէք տիր, զիրա, պու թարզ պիր էմր ունիլթ, առէթա պիր տիգթաթօրուգ տիմէք տիր, վէ էօյլէ պիր տիգթաթօրուգ քի, գաթան միլլէթ նէ թանըմըլ տըր, վէ նէտէ թանըեաճագ տըր. էկէր միլլէթ տիգթաթօր իսթէր իսէ, բաթրիքխանէ չօլուգ աճէլէ իթմէյիպ նէօպէթինէ րաղի օլմալը տըր. եանի տէմէք իսթէրիզ քի, նէօպէթ էվլէլա պիզիմ տիր. չիւնքի տիգթաթօր օլան առամ, ումումէն խալգա խըմմէթ իթմիշ, վէ հիւսնիւ թէվէճիւս ու էմիլիէթինէ նայիլ օլմուշ օլմալը տըր. բաթրիքխանէտէ իսէ պիլի հիւ էօյլէ պիր զաթ կէօր-

մէքտէ վէ պիւմէքտէ տէյիւիւ, վէ շունու տախի ունուծմանը սէօյլէմէյէ քի, մա- լիւմ եա պիւզ պու սօնրաքի սաթըրլարը լէ- թայիֆ նէվինտէն օլարագ եազմըլը տըր, եօխսա էօյլէ տիգթաթօր միգթաթօր օլմագ պիգիմ ֆիքըրմիգտէն պիւէ կէշմէքտէ տէյիւ տիր:

Աճըրըզ, բաթրիքխանէ պու թարիգ ի- լէ, նէ միւրատընա իրէպիւր, վէ նէտէ միլլէթէ խըտմէթ իտիպ հիւսնի թէվէճճիւն վէ էմնիյէթ զազանապիւր: շիմտի էնալի օլ գատար սօնումուշ տուր քի, սահիհէն պիւր խըտմէթ տախի իտէպիլէճէք օլսա, եիւնէ մագպուլէ կէշմէյիւ: զիրա, քիմ պիւր, պոււնուտա թանթընտա նէ կիզլի նիյէթ վար աըր տէյի սույի զաննա զահիպ օլմագըլըզ սէպէպիւր վէրմէքտէ տիր:

Բաթրիքխանէ մէճիսի, էվվէլա շունու տէրխաթըր իյլէմէլի տիր քի, քէնտիսի ին- թիխապ իթմէյիւ, իլլա Պապը-ալի թարա- ֆընտան մուվագգաթ սուրէթտէ թայեին ի- տիրմիշ տիր, վէ պու մուվագգաթ տէնիլէն վագըթտա, թամ իքի սէնէ օլմուշ տուր: վէ պու նիզամըզըլըզ սէպէպտէ, Ումուժի մէճիսին խապէրի օլմագըլըզ Սահմանա- ղըրուծիւնուն Պապը-ալիյէ թէպիւմ իլէ, պիւր թագըմ գաթլարըն թատլիթ գօմիսիօնու ազալըզընա շէնտի քէնտիլէրին ինթիխապ իթմէլէրի, վէ Ումուժի մէճիսին հուզուզու- նու բայիմալ իյլէմէլէրի օլմուշ տուր: կէր- չի էնալի իքի սէնէտէն պէրու, քէնտույէ (բաթրիքխանէ մէճիսին) հիւրմէթ իթմէք- տէտիր, լաքին տէյիւ միլլէթ մէճիսի սըֆա- թըլլա, իլլա Պապը-ալի թարաֆընտան թայ- եին գըլընմը մէմուրին սըֆաթըլլա:

Պիր զագէթաճընը վագիֆէտի ումուժուն մէնֆաթընը տիւշիւնիւպ վագ իթմէք, վէ պու ճիհէթլէ հէմ տէվլէթէ վէ հէմտէ միւ- լէթէ խըտմէթ իյլէմէք տիր: իմտի մէքըր մէճիսէ խալիտանէ խապէր վէրիւրի քի, պի- ղիմ իթիպատըմըզա, Սահմանադըրուծիւն կիտէլիտէն պէրու էնալի քէնտուլէրտէն օօ- ումուշ տուր, վէ հալեա օլ սօնուզըլըզ տէ- վամ իթմէքտէ տիր: վէ պոււնտանտա նէ- չէթ իտէր քի, քէնտիլէր տուրտուզա, վէ Սահմանադըրուծիւն կէլմէտիքճէ, վէ «գու- ղոււնուն քէնտի ազըլլա գօրարտըլը օթ թաթլը կէլիւ» ֆէհվասընճա, միլլէթ քէն- տի մէճիսին քէնտիսի սէշմէտիքճէ, հիշ պիւր իշտէ մուվագգաթընէթ վէ մուհասսէ- նաթ կէօրիւլէպիւմէսի ինթիմալտէն տէյիւ տիր:

Փ Ր Կ Ի Չ

Ինճիլի շէրիֆ բէք կիւզէլ սէօյլէմիշ- տիր, հէր աղաճ քէնտի մէյվէսինտէն թանըլըր:

Շիմտիյէ գատար բաթրիքխանէ մէճ- լիսինն էհիլէթ ու գուտըթի հագ- գընտա հէր քէսին պաշգա պաշգա իթի- գատ ու թէսափուրու վար իտի, հալ- պու քի ֆրկիշ իտարէսինէ գարըշալըտան պէրու էհիլէթ ու գուտըթիսինն ճինս ու մըգտարը քեամիլէն գահիրէ չըգմըշ, անլաշըլմըշ, վէ հէման պիւթիւն էհա- ինին էսէֆ ու թէաճճիւպիլին մուճիպ

օլմուշ տուր: զիրա իշէրինտէ պուլու- նան պազը գաթլար իւզըրինտէ պիւլիւք պիւլիւք իւմիւտէրի վար իքէն, պիւս պիւթիւն պօշա չըգտըլըն կէօրտիւքտէն պաշգա, իլէրուօր իշին տախի օնլար հագ- գընտա գաթի իւմիտ օլմուշալարտըր:

Փրկիշ կիպի պիւր մահէլին եալընըզ օն պէշ կիւնիւք պիւր իտարէսինճէ պու գատար եանըլըզար իճրա իտէն, վէ գալէմ մէյտանընա չըգարագ պու գա- տար պիւր պիւրինէ զըտու լագըրտըլարա իր- թիքեապ իյլէյէն պիւր հէյեթիւն, գօս- գօճա պիւր միլլէթին ճիւմանի վէ ըու- հանի քիւլլի մէսալիհինն նէ՝ թարգ վէ նէ՝ տէրէճէտէ թէսվիյէ իտէպիլէճէկի բէք գօլայ քէշֆ իտիլմէյէ պաշալմըշ տըր:

Չարշէմպիհ վէ բէնճշէմպիհ կիւնքի Մասիստէ Բարոււնակ պէյիմգուսըլլա ֆրկիշ հագգընտա օգոււնան պիւր մէքթուպ իսէ արթըզ իֆրաթ մէրթէպէ էսէֆիմիգի մուճիպ օլմուշտուր, զիրա, տէյիւ եա- լընըզ եունըլար, իլլա Գալաթա գուլէսի գատար եալանլար տախի տէրճիլէմէքտէ տիր քի եագընտա ճէրհինէ վէ թասհի- հինէ միւսարտաթ իտէճէյիւ:

Տօղըրուսու պիւզէ վարչութիւն իշին իքի սէլամէթ եօլու վար տըր: պիւրին- ճիսի ֆրկիշ քէշֆիլէթիւնտէ էն պիւլիւք պօյտան եանըլարագ էմնիյէթ վէ հիւս- նիւ թէվէճճիւն հիւսմէյի քեամիլէն զալպ իթիսիկին իթիլարաթ իլէ էհալտէն ալէնէն աֆիլըզ տիլէմէք, վէ միլլէթճէ մէմուրիյէթտէ ատէմի էհիլէթիլին իգ- ըրար իլէ իսթիֆա իտիւպ պիւր թարաֆա չէքիլմէք: պոււնու պէօյլէ եաքտըլընտա հէմ տէվլէթէ խըտմէթ իթմիշ օլուր, չիւնքի Պապը ալ քէնտիլէրի միլլէթին չիւրագէյի մէվճուտէսինն պօգոււնուզ տէյի թայեին իթմէյիւ, իլլա միւմըին մէր- թէպէ սըրասընա գօնոււնուզ տէյի թայ- եին իյլէմիշ տիր, վէ հէմտէ միլլէթէ խըտմէթ իթմիշ օլուր, չիւնքի օլ վա- գըթ միլլէթ իսթէտիկի գաթլարը ին- թիլիապ իտէր:

Բաթրիքխանէ մէճիսի, ֆրկիշին պաշ- լըճա խասթախանէ օլմասընը, վէ լաեը- գըլլա գալըլմասընը իտտաա իթմէքտէ վէ զայրէթլէր չէքիպ իլանլար նէշը իթ- տիլմէքտէ, վէ մահէլի մէգպուրտա 100 նէֆէր պիշարէկեանըն ճանլարը թէհի- քտէ պուլոււնմագտա իքէն, Օն ՏէՕԹ Կիւնտէն պէրու հէնուզ պիւր թէմէլի հէքիմ թայեին իտէմէտիկիւնտէն, սօյքի հէքիմիկ պիւր հալտէ պուլոււնմագտա տըր: չէօյլէ քի աեըն Գոււնտա թայեին իթտիլէրի տօգթօր ֆէշտիմալճեան է- ֆէնտի, պէլ քիտէ իապէրի օլմատըլըն տան, իլք տէֆա օլարագ կէշէն ճիւմա իրթէսի կիւնիւ կիտիպ վիզիթա վէրմիշ տիր: վէ պու բագար իրթէսի կիւնիւ տա- խի տօգթօր թանտանեան էֆէնտի պիւր:

Իքթաէ կիթմիշ իսէտէ, պէսպէլի պիւ- յիւքըրինտէն ալարգալար թայիմաթա թէվիթիգան խասթա գօղուշարընըն հա- վալարընը էօլշմիւշէր, վէ վիզիթաեա վագըթլարը գալմատըլընտան կէրի տէօն: միւշէր տիր: վէ չարշէմպիհ կիւնիւ ֆէշտիմալճեան էֆէնտի թէքարէն կի- տիպ վիզիթա վէրմիշ, վէ փարասըզ եանի մէրհամէթէն կիթտիկիւնի, վէ տէվամի- տէմէյէճէկինն պէեան իյլէմիշ տիր: նա- սըլքի իշիթտիկիմիկէ կէօրէ տիւնքի կիւն թահիրէն հսթիֆասընը տախի վէրմիշ տիր: Չարշէմպիհ կիւնիւ տօգթօր խօ- րասանճեանէ ֆէնտի տախի կիթմիշ կէզ- միշ տիր: չիւնքի խասթախանէյէ նիզամ գօեաճագ օլան գօմիսիօնա ազա թայեին իտիլմիշ տիր: տիլէք տիր քի, պիւզ իս- թիֆա իտէլիտէն, եանի 21 կիւնտէն պէրու, պիւլիւք պիւլիւք վատար իլէ Մասիսլէրի տօլտուրան վէ էհալիյի գան- տըրմաեա չալըշան ֆրկիշ վէ Բաթրիքխա- նէ վարչութիւնու թարաֆընտան խաս- թախանէյէ անճագ իքի տէֆա հէքիմ կիտիպ վիզիթա վէրմիշ տիր: արթըզ պոււնտան, գանն իտէրի քի, պէվալը խաս- թալարըն նէ՝ հալտէ օլտուգալար քէշֆ օլոււնապիւր:

Պիզ պոււնլարը եագտըլտան սօնրա, Սէրվիլէն էֆէնտի իլէ Բարոււնակ պէյին ազգասիրարար կիտիպ պիւրէր իքիշէր ալ պատիհալա եալսա տօլղոււն մաալ իլէ ֆրկիշտէ գալմալարընը, վէ իսթէտիքըրի կիպի նիզամլար վէ գանուլար վապ իթ- մէլէրինն աճիգանէ ըճա իտէրիկ: զիրա եալընըզ տիլ իլէ վէ գալէմ իլէ ազգա- սէրիք բարա իթմէյէճէկիւնտէն, ֆիլ իլէ տախի կէօթթըսէլէր չօգ իյի օլուր:

— . . . Խմբագիր:

Չեր ազգասիրական եռանդը եւ ոգին ճանչնալով կը համարձակուի խնդրել որ ներ- կայ գրութեանս ձեր ազգօգուտ թերթին մէջ տեղ մը շնորհել բարեհաճիք:

Անցեալները Սեբաստիոյ Պիւնկէօլ գիւղէն ընդունած մէկ նամակիս մէջ կարդացած մէկ ուրախառիթ լուրը արժան կը համարիմ հայրենասէր ազգայնոց ալ հաղորդելու:

Մեծ. Բ. աղա Ղազարոսեան, 9-10 ամիս է որ Սեբաստիա եւ չըջկանները կը գտնուի, ուր շատ բարեկարգութիւններ ը- նել կը ճգնի թէ եւ, սակայն եւ այնպէս զեռ- ուսման ճաշակը չառնող մարդիկ շատ գրա- նուելուն հակառակօրոյն ալ պակաս չեն, բայց նա գիտէ որ առաքինութիւնը միշտ իրեն խաչընդոտներ կուսենայ: Առաջ Սե- բաստիոյ գիւղերուն եւ ոչ մէկը դպրոց ու- նէր եւ ոչ ալ կղզար, ուստի երբ յիշեալ Բ. աղա Ղազարոսեան Սեբաստիա ոտք հո- խեց, կարծես թէ ուսման եռանդը եւ գա- տիարակութեան փափաքը հոն տեղի բնակ- չաց սրտերուն մէջ արծարծեց, նա անձամբ գիւղերը պտրտելով իմացաւ անոնց թուա- քութեան պատճառը եւ ջանաց ճանչցունել անոնց դաստիարակութեան կարեւորութիւնը:

Վերջապէս յաջողեցաւ իրեն գաղափարա-
կիցներ գտնելով այն տեղերը դպրոցներ հաս-
տատել եւ վարժապետներ կարգել, եւայլն,
ինչպէս որ այն ատեն լրագրաց միջոցաւ հը-
րատարակուեցաւ:

Նմանապէս այս օրերս ալ յիշեալ ազգա-
տէր աղայն Պինկէօլ գիւղին մէջ դպրոց չի-
նել տալու առաջադրութիւն մը ըրեր եւ ի
նպաստ աղքատ գիւղացւոց 1000 դուրու-
շով շինելու խօսք տուեր է: Այս գիւղին մէջ
երկու տարի առաջ նամակ գրող կամ կար-
դացող մէկ մարդ (բաց ի քահանայէ մը) չէր
գտնուեր, (ցաւալի խեղճութիւն եւ աղէ-
կաւոր թշուառութիւն) ... գոհութիւն երկ-
նից, այսօր ի նորոյն յիշեալ ազգատէր ա-
ղայի եւ Անձնուէր ընկերութեան գիւղերուն
մէջ անգամ պակաս չեն ուսման ճաշակն
առնողներ եւ դասատուներ:

Արդ իբր հայրենակցացս սրտից թարգ-
ման իմ տկար գրչովս այս մասին մեր խո-
րին շնորհակալութիւնը կը փութամ յայտ-
նել, ո՛հ, տա՛ր երկինք որ մեր բոլոր հայ-
րենակիցք ուսման յարգը ճանչնալով թոր-
գոմեան տանը խոհուն եւ ազգատէր ան-
դամներ հայթայթելու չգանգաղէին:

21 փետր 1868 ի Ղալաթիա

Ո . Յ . Ա .

Անձ . Ս . Ընկ .

ՀԱՎԱՍՏՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Իթալեա տէվէթի վէլիի ահտը պու-
լունան բրէնս Հիւմպէթիին ագտի իզտի-
վաճընտան տօլաեր, Թրանսա իմբէրա-
թօրու հազրէթլէրի թարաֆընտան ի
թալեա գրալընա պիր գըլթա թէպրիք-
նամէ իրաւ օլունմուշ, վէ գրալը միւ-
շարիլէյ հազրէթլէրի տախի իհթիրա-
մաթը ֆայիգէ իլէ գապուլ իլլէմիշ տիր:

— Բօմաստան Մօնտ զազէթասընա
եազտըգլարընա կէօլէ, Մ . Պօնաբարթ
մէսալիհի մախսուսէ իլէ եազընտա Բօ-
մատա պէքլէնիմէքտէ, վէ Քարալինալ
մէճիխիտէ հազրո պուլունաճազ տըր:
վէ փիսգօպոսը միւմայիլէյս պիր Թրանսըզ
քարտիխալը մագամընտա, ազ վազըթտան
փարիսէ ալտէթ իտինճէյէ գատար, Զը-
րանսըզ սէֆարէթ խանէսինտէ իգամէթ ի-
տէճէկի հալաուիտէն տիր:

— Վէրա-Քրիւզատան (Մէքսիգա)
վարիտ օլան հալաուիտէրտէ, էշգընանըն
փուարէզ թագըմընտան մազուլ պուլապ,
ֆազաթ պուշգա պիր Զըրգա էշգընանըն
տախի Սինայօա էեալէթինտէ զալէպէ իյ-
լէտիքլէրի տնլաշըմըշ տըր:

— Իթալեա Մալիյէ նազըրընըն մէ-
պուսանը միլլէթ մէճիխիտէ թագտիմ իյ-
լէտիկի պիւտաճէ իւզէրինէ օլան միւլապ,
հէսէ էլան տէվամ իթմէքտէ օլունպ, նա-
զըրը միւմայիլէյս, տէվէթին միլլէթ պան-
գասընա օլան 378 միլեօն ֆրանգ պօր-
ճու իլին պիր իսթիգրազ իթմէք, վէ մէ-
սարիֆաթը գայիտէնին թագլիլ օլունմու-
սընը իտտաա իլլէմիշ իսէտէ, անճազ

մէզքիւր պիւտաճէնին տիկէր պէնալէրի
գապուլ օլունմուշ տըր:

— Պէլճիքա թարաֆլարընտա պու-
լունան մատէն քէօմիւրի օգճալարըն-
տա գըշ մինասէպէթի իլէ իշլէնմէմէքտէ
օլտուգլարընտան, քէօմիւրճէ զայէթ
մուգայիգալէրի վէ պու սէպէպտէն պիր
թագըմ ֆապրիգալարըն գաբանմալէրի
իլէ, ֆուգարանըն նաֆագայէ միւհ-
թաճ օլտուգլարընտան պազը իլլէթիլու
ալամէթլէրի կիպի ուլլոլունսուզուգ հասըլ
օլտուգլու մահէլլի իշարաթընտան տըր:

— Բուսիա տէվէթի թարաֆընտան
Լէհիսթանտա վագր ասհապը էմաք վէ
արագիտէն երկգտէ 23 1/2 զուրուշ վէրկի
գօնուլարագ թահսիլինէ գարար վէրիւ-
միշ իսէտէ, պու թէքլիք ֆուգարանըն
տէրէճէյի թէհամմիլինէ էլ վերմէտի-
կիտէն, բէք չօղու միւթէսարըլթ օլ-
տուգլարը թարալ վէ պաղէլէրինի թէրք
իտէրէք տուէ պահա իլէ սաթմագտա օլ-
տուգլարը իշիտիլմիշ տիր:

— Բարա հիւքիւմէթինին էսնայի
մուհարէպէտէ վուգու պուլան քիւլ-
լիլէթի մէսարիֆինտէն տօլալը մալիլէ-
ճէ օլան պիւհրանը տէրէճէի քէմալէ
վարմըշ օլտուգլունտան, Բօմա պանգասը
թարաֆընտան չըգարըլան գայիմէնին ի-
թալեատա հիշ պիր գըլմէթի գալմատը-
ղը փարիս զազէթալարընտա օգունմուշ:

— Եունան սէվահիլինտէ պուլունան
Ալթթիւրա տօնանմասը թրիլէսթէյէ ալ-
տէթ իլլէմիշ տիր:

— Իմբէրաթօր թէոգորոսու թէրք
իլլէտիկի գալէլէր գօրպալար թարաֆըն-
տան գապթ օլունտուգլունտան, կէրի
տէօնէմէքտէք Մակտալա շէհրինտէ սը-
ղընմաղա մէճպուր օլունպ վէ ինկիլիզ աս-
քէրի պէշ հաֆթա իլինտէ մէզքիւր
Մակտալա շէհրինէ մուվասէլէթ իտէ-
ճէկի վէ էհալի թարաֆընտան էրգազճէ
ինկիլիզլէրէ մոււվէնէթ օլունտուգլունա
պինտէն, պու մուհարէպէտէն նէթիճէ-
սի իյի օլաճաղընը ինկիլիզ զազէթալարը
իշար իթմէքտէ իսէլէրտէ, պիլգէ Հա-
պէշ էհալիսի թարաֆընտան ինկիլիզ
հիւքիւմէթինէ օլան մոււվէնէթ իւզէ-
րինտէ թէքմիլ էմինիլէթ օլունմաեաճա-
ղընտան, պու մուհարէպէտէն պիր իյի
նէթիճէ հասըլ օլմասընը չիմօիտէն քէշֆ
իթմէք բէք միւշքիլ սալըլսա սէզա տըր,
Հաթթա չօգ զազէթալար տախի պու
օլտուգլուն հալի իւզէրինէ էնտիշէ իթ-
մէքտէ տիրլէր:

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

Առայի քէպիրտէ Մաճար նամ մա-
հէլտէ վագր օլունպ, Բաստըրմաճը օղ-
լու էլլէթրաթաքընին գէվճէսի Գաթին-
գօ նամ իաթուլունն միւթէսարըլթ օլ-

տուգլու պիր պապ քեարկիր խանէսի հիւ-
քիւմէթ մարիֆէթի իլէ մէզատէ չըգա-
լըլարագ, թալիպ օլանլէրին հէր բազար
կիւնլէրի Առայի մէզքիւրտէ պուլունա-
ճազ Գարթալ միւնաթիլէրինտէն Հիւսէ-
յին աղայէ միւրաճաաթ իլլէմէլէրի իլա-
նը իլին իշ պու բուսուլա էլլմէնի զազէ-
թախանէսինէ թէսիլր գըլմտը:

1284 Շէվվալ 25

14

Ալթթան համալը ճիվարընտա մալիւմ էլ
մըգտար Պամանըլ ալթունու թէհիւտ օլունան
պիր առէտ պօնօ պուլունուպ պապը վա-
լեալի գապթիլէտէ ճանիպ էմանէթտէ հըֆզ
օլունմուշ օլմաղին, սահիպի գուհուրինտէ
թէսիլմ օլունմագ իւզրէ իլան գըլընմասը ի-
չիւն միւլէքքէրէյի մախսուսէսի տիր:

5 Զիլգատէ 1284 .

Ամբիգա օրտուսունտա խրգմէթի օլունպ,
վէ միլլէթիմիգէ չօգտան պէրու թանըմըշ օ-
լան տօգթօր կարապետ Աարդանեան, պիր
սէնէտէն զիհատէ տիր քի Հայաստան թա-
րաֆլարընտա սէնաաթը իլէ մէշղուլ օլմուշ
օլունպ, եազընլարտա իսէ չէհրիմիգէ կէլիպ
Ղալաթա գուլէսինէ եազըն ինկիլիզ խա-
թախանէսինին գարըլընտա Նօ . 3 էվտէ
տաքին օլունէօր, վէ ճիւմաա կիւնլէրիտէ
ալաթուրգա սաաթ պէշտէն օնա գատար
հէքիմիք վէ ճէրալըզ, հէմ կէօղէ միւ-
թաալիլիզ օլան իլլէթլէրէ խայրաթ պազա-
ճազ օլտուգլունու խասսէթէն պէեան իտէր:

ՄԵՏԵՆԻ ԻԼԷ ՍԱՖՏԵՐՈՒՆՈՒՆ ԻՔԻՆՃԻ

ՏԵՃԱ ԿԵՕՐԻԻՇՄԷԼԷՐԻ

Պունտան ագտէմ Ասըմըզըն Մասքէլի
Աղիզլէրի, վէ Իքի Գաթօլիքլէր իւնվանը ի-
լէ նէշր օլունան իսալէլէր միւլէլիֆի Մզըր-
տիշ Գարազալ թէլլիֆի օլարագ:

Աթըրը Մահմուտ-բալատա սալ պօեա-
ճըսը Մանուկ աղանըն 220 նիւմէթու տիւք-
քեանընտա, վէ էլտէն զազէթա սաթանլար-
տա:

Ֆիյ 50 փարա:

ՍՈՒՐԲ ՊՕՂՈՍԻ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅՆ ԶԱՆԳԱՆԱՀԱՐԸ

ԹԱՐԳՄԱՆԵԱԼ Ի Կ . ՏԱՔԷՍԵԱՆԷ

Այի հետաքըքրակուն եւ ընտիր թատ-
րերգութիւն մ' է, եւ որուն վերջը
նաեւս արգոյ թարգմանչին գրչէն ելա՞ծ
սրտաշարժ ոտանաւորներ ալ կրգունուին:

Կըճախուի ամէն գրալաճառաց խա-
նութիւնը. գին 40 ղշ:

ԹԱՏՐՈՆ ՆԱՌԻՄ

Վերջին ներկայացում Հ . Դ . Ընկ
Մարտ 1 ուրբաթ իրիկուն ժամ 3ին .
«ՍՄԲԱՏԱՅ ԱՌԱՋՈՅՆ ԹԱԳԱՌՈՒՆ ԱՄԵ-
ՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ» Պատմական թատերգու-
թիւն յերիս արարս:

ՍԱՀԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Յ . ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԷՎԱՆՔ ՀԵՐԱԼՅԱՆ ԹԱԳԱՆԱՆԵՍԻՆՅԷ
ՅԵՐՈՂՈՒՄ 20 ԴԵՐ 2018Ա, 2000ԳՐԱՅ 2400ԼԻԲ
ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ